

**A VISEGRÁDI CSOPORT PARLAMENTJEI VÉDELMI ÉS BIZTONSÁGI  
BIZOTTSÁGAINAK NYILATKOZATA**

**Pozsony, 2022. december 4-5.**

A V4-es országok parlamentjei védelmi és biztonsági bizottságainak elnökei a Visegrádi Csoport szlovák elnöksége alatt, 2022. december 4-5-én Pozsonyban tartottak találkozót, hogy megvitassák a védelem és biztonság területén felmerülő főbb kérdéseket. Az elnökök megvitatták a Visegrádi Csoporton belüli biztonsági és védelmi együttműködés prioritásait és perspektíváit, valamint az Európai Unió külső határain tapasztalható migrációs válsággal kapcsolatos biztonsági kihívásokat, lehetőségeket és kockázatokat; továbbá a hibrid fenyegetések elleni küzdelem eszközeként szolgáló stratégiai kommunikációt.

Az elnökök hangsúlyozták a V4-országok megingathatatlan támogatását Ukrajna függetlensége, szuverenitása és területi integritása iránt a nemzetközileg elismert határain belül. Elítélték Oroszország illegális, kiprovokálatlan és igazságtalan agressziós háborúját Ukrajna ellen. A V4-országok azt követelik, hogy Oroszország és meghatalmazott erői szüntessenek be minden katonai tevékenységet, különös tekintettel a lakóövezetek és a polgári infrastruktúra elleni támadásokra, illetve hogy Oroszország vonja ki minden katonai erejét, meghatalmazottját és katonai felszerelését Ukrajna teljes, nemzetközileg elismert területéről.

**A visegrádi országok biztonsági és védelmi együttműködése: prioritások és perspektívák**

Az elnökök megerősítették, hogy a V4-országok továbbra is támogatni fogják Ukrajnát a szuverenitásért és területi integritásért folytatott jogos, az Oroszországi Föderáció által elkövetett jogellenes, indokolatlan és igazságtalan agresszióval szembeni harcában.

Az elnökök megjegyezték, hogy az Európai Békekeret (EPF) kiegyensúlyozott és hatékony eszköznek bizonyult az ukrán fegyveres erők támogatására, és rámutattak, hogy az elkövetkező években is magas szinten kell tartani az EPF-támogatást Ukrajna számára.

Az elnökök üdvözölték az EU döntését az EU Ukrajnát támogató katonai segítségnyújtási missziója (EUMAM) elindításáról, és teljes támogatásukról biztosították Lengyelországot, ami otthont ad a misszió többnemzetiségű parancsnoki struktúrájának operatív szinten, valamint kijelentették, hogy a V4-országok aktívan részt vesznek a misszió tevékenységében.

Az elnökök megállapodtak abban, hogy – a visegrádi országok védelmi együttműködéséről szóló hosszútávú tervvel összhangban – továbbra is elkötelezettek maradnak a V4-ek védelmi együttműködésének fejlesztése mellett, valamint rendszeresen frissítik a visegrádi országok védelmi együttműködésének cselekvési tervét.

Az elnökök egyetértésre jutottak abban, hogy a visegrádi országok a V4 EU harccsoport következő, 2023 első felében esedékes készenléti időszakára (HU), a V4 Összhaderőnemi Logisztikai Támogató Csoport Parancsnokság (V4 JLSG HQ) teljes műveleti képességének elérésére (HU), valamint a közös oktatás, képzés és gyakorlatok javítására fognak

összpontosítani az ütőképes, professzionális és kiemelkedően interoperábilis fegyveres erők létrehozása érdekében, valamint a jövőben is keresni fogják a védelmi együttműködés további kibővítésének és elmélyítésének lehetőségeit.

Az elnökök megismételték, hogy a visegrádi országok továbbra is növelni fogják védelmi kiadásaikat, és szinergiákat keresnek a védelmi tervezés és képességfejlesztés terén, a szövetséges fegyveres erők interoperabilitásának folyamatos fokozása érdekében.

Ebben a szellemben az elnökök kinyilvánították, hogy a képességfejlesztés, a katonai felszerelések közös beszerzése és a védelmi iparágak együttműködése terén minden olyan témában támogatják a V4-en belüli közös munkát, ahol egyértelmű hozzáadott érték azonosítható.

Az elnökök kötelezettséget vállaltak a további együttműködésre és arra, hogy hozzájárulnak ahhoz a munkához, amelynek célja a NATO keleti szárnyának megerősítése a madridi csúcstalálkozó elrettentéséről és a szövetség védelméről szóló határozatainak végrehajtását célzó, folyamatban lévő munkálatok tekintetében.

A 2023-as vilniusi NATO-ülésre való tekintettel az elnökök emellett további lépéseket szorgalmaznak a szövetségesek elrettentő erejének és a keleti szárny védelmének megerősítésére az orosz fenyegetéssel szemben, valamint figyelembe véve az orosz katonai akciók belarusz támogatását.

Az elnökök üdvözölték Finnország és Svédország NATO-ba való meghívását. E tekintetben elégedettségüket fejezték ki az iránt, hogy a ratifikációs eljárások hamarosan valamennyi V4-országban lezárulnak.

Az elnökök hangsúlyozták az EU-NATO stratégiai partnerség megerősítésének jelentőségét, amely alapvető fontosságú Európa biztonsága számára.

Az elnökök támogatták az Európai Unión belül az uniós védelmi kezdeményezések koherenciájának javítása és felhasználásának növelése céljából az európai védelmi képesség megerősítésére irányuló erőfeszítéseket.

Az elnökök megerősítették, hogy jelentősen fokozni kell a katonai mobilitást, különösen a katonai mobilitást célzó infrastrukturális projektek végrehajtásának felgyorsítása révén, megfelelő uniós finanszírozás biztosítása mellett.

Az elnökök ebben az összefüggésben nagyra értékelték azt a törekvést, hogy a képességek fejlesztésének és beszerzésének támogatása érdekében további együttműködési projektek létrejöttét segítsék elő a kritikus hiányosságok megszüntetése, valamint fegyveres erőink interoperabilitásának javítása érdekében.

Az elnökök támogatják a kiemelt partnerekkel V4+ formációban megvalósuló együttműködés továbbfejlesztését azokon a területeken, ahol egyértelmű és egységes V4-szintű üzenetet és előnyöket lehet meghatározni. A V4-ek leginkább az Egyesült Királysággal, Franciaországgal, Németországgal, az Egyesült Államokkal, a Koreai Köztársasággal és a Közép-európai

Védelmi Együttműködéssel (CEDC) dolgoznak együtt, de nyitottak az azonos értékeket valló minden egyéb partnerrel történő együttműködésre is.

Az elnökök érzékelik azt a nyilvánvaló veszélyt, amelyet a hibrid fenyegetések jelentenek társadalmaink számára. A digitális eszközökkel történő gyors információterjesztés modern korában a dezinformáció különösen komoly károkat képes okozni az állampolgárok és kormányaik között kialakult bizalom szintjében. Mivel ez társadalmaink kohéziójára és ellenállóképességére is hatással van, kiemelkedően fontos, hogy a V4-ek a társadalom egészére kiterjedő megközelítést alkalmazzanak a hibrid fenyegetésekkel szembeni fellépés során, továbbá hogy különös figyelmet fordítsanak a biztonságuk és általános külpolitikai irányultságuk megőrzését szolgáló stratégiai kommunikációra.

### **Biztonsági kihívások, lehetőségek és kockázatok az EU külső határán zajló migrációs válság kontextusában**

Az elnökök felhívták a figyelmet a harmadik országokból, elsősorban a nyugat-balkáni útvonalon keresztül érkező illegális tranzit migráció megnövekedett volumenére, amely a 2015-ös migrációs válság óta jelenleg az Európai Uniót és a V4-országokat érinti leginkább.

Az elnökök egyetértettek abban, hogy polgáraikat meg kell nyugtatni afelől, hogy mind a V4-es országok, mind pedig az Európai Unió cselekvésre képes, és gyorsan végre tudja hajtani a helyzet javításához hozzájáruló intézkedéseket.

Az elnökök egyetértésre jutottak abban, hogy közös céljuk az illegális migráció lehető legalacsonyabb szintre való csökkentése kell, hogy legyen, amely lehetővé teszi az újraindított belső határellenőrzések megszüntetését és a schengeni térség mielőbbi teljes visszaállítását.

Az elnökök egyetértettek abban, hogy a jelenlegi kihívások – többek között az Ukrajnából érkező menekültek befogadása – tekintetében fenn kell tartani az Európai Unió egységét; valamint – a politikai kapcsolatfelvétel és az operatív támogatás fenntartása, illetve valamennyi, szükséges ösztönző és befolyásoló eszköz (többek között a vízumkiadás, a kereskedelem és a fejlesztés alqualapként történő felhasználása) alkalmazása formájában – tovább kell erősíteni a kulcsfontosságú harmadik országokkal való együttműködést a visszaküldések számának növelése és az illegálisan érkezők számának csökkentése érdekében.

Az elnökök hangsúlyozták a fő migrációs útvonalak mentén fekvő kulcsfontosságú partnerek menekültügyi és migrációs kapacitásának bővítését szolgáló Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközből (NDICI) származó finanszírozás elégségességének fontosságát, kiemelve az uniós ügynökségek és civil szervezetek szerepét az Európai Unión belüli általános törekvések támogatásában.

Az elnökök megvitatták a Bizottság közép-mediterrán térségre vonatkozó cselekvési tervét, melynek célja az illegális migráció csökkentése és a tagállamok közötti szolidaritás megerősítése, egyensúlyban a felelősségvállalással a partnerországokkal és a nemzetközi szervezetekkel való együttműködés révén, a kereső- és mentőszolgálat (SAR) kérdésének összehangoltabb megközelítése, valamint az önkéntes szolidaritási mechanizmus megerősítése és a fenntartható migrációs és menekültpolitika kialakítása.

Az elnökök felhívták a figyelmet a nyugat-balkáni útvonal mentén tapasztalható kihívást jelentő fejleményekre, ezért felkérték a Bizottságot, hogy dolgozzon ki hasonló cselekvési tervet erre az útvonalra is.

Az elnökök egyetértettek abban, hogy a menedéjog iránti kérelmek Európai Unión kívüli feldolgozása erős visszatartó erővel hathat az embercsempészekre, illetve a potenciális illegális migránsokra, elismerve az embercsempészet elleni határozott fellépés fontosságát.

Az elnökök három – általuk elengedhetetlenül fontosnak tartott – intézkedést emeltek ki. Elsőként az Európai Unió külső határainak a Frontex aktív részvételével történő megfelelő védelmét és kezelését, melynek részeként a migránsok eszközként történő felhasználására irányuló mindenfajta kísérletet vissza kell utasítani. Másodsorban annak szükségességét, hogy az Európai Unió intenzívebben és támogatólag működjön együtt minden partnerországgal és -szervezettel az elindulás megakadályozása és az emberélet védelme érdekében, a migráció kiváltó okainak kezelésében, az embercsempész-hálózatok elleni küzdelemben, továbbá a visszaküldések és visszafogadások arányának jelentős mértékű növelésében. Harmadikként pedig kiemelték – a Bizottság javaslatai alapján, a közös megközelítés kidolgozása érdekében – egy nagyobb ellenállóképességű migrációs és menekültügyi rendszer kiépítésének fontosságát, valamint azt, hogy mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy mielőbb kompromisszumot lehessen elérni az uniós menekültügyi és migrációs politika reformjáról.

### **Stratégiai kommunikáció mint a hibrid fenyegetések elleni küzdelem egyik eszköze**

Az elnökök hangsúlyozták, hogy a hibrid fenyegetések – többek között a dezinformáció – a XXI. század biztonsági ökoszisztémájának fontos elemévé váltak, valamint hogy a dezinformáció magát a demokráciát, értékeinket és életmódunkat támadja, amelyeket kiemelten is meg kell óvni.

Az elnökök megjegyezték, hogy a dezinformáció aláássa polgáraink intézményekbe vetett bizalmát, szabotálja demokratikus rendszerünket.

Az elnökök egyetértettek abban, hogy erősíteni kell a médiaműveltséget és a társadalmi ellenállóképességet, többek között a kritikai gondolkodásra helyezendő nagyobb hangsúly révén.

Az elnökök kifejezték elkötelezettségüket az iránt, hogy proaktívan és hangjukat hallatva részt vesznek a nyilvános vitában, mivel a hallgatás azt eredményezi, hogy az információs vákuumot dezinformációs narratívák töltik ki. Ezért olyan komplex válasza van szükség, amelynek középpontjában az erős, független média áll; csakúgy, mint világos, következetes és értékalapú stratégiai kommunikációra, továbbá mértéktartó szabályozásra és korlátozásra.

Az elnökök hangsúlyozták valamennyi demokratikus állam felelősségét abban, hogy folyamatosan, minden területen a hibrid fenyegetésekkel szembeni ellenállóképességük növelésén dolgozzanak; valamint a szövetségesek, az Európai Unió és tagállamai ellen irányuló hibrid támadás vagy külföldi beavatkozási kampány esetén a NATO-s és az uniós szolidaritásról tanúskodó erős, összehangolt válasz fontosságát.

Az elnökök támogatták a nagy digitális platformok elszámoltathatóságának és kötelezettségeinek megerősítésére irányuló európai uniós kezdeményezéseket, melyek célja a rosszindulatú online magatartás elleni küzdelem.

Az elnökök hangsúlyozták, hogy a dezinformáció elleni küzdelemhez átfogó megközelítésre van szükség, amelynek magában kell foglalnia az oktatási folyamat továbbfejlesztését, valamint a kritikus gondolkodás erősítését a társadalomban.

Az elnökök üdvözölték a hibrid fenyegetések, konkrétan pedig a dezinformáció elleni küzdelem terén folytatott nemzetközi együttműködésről szóló mélyreható vitát, és hangsúlyozták a közös megközelítés és fellépés szükségességét, mivel a visegrádi országok nem cselekedhetnek elszigetelten – együtt kell dolgozniuk egy ellenálló társadalom létrehozása érdekében. E tekintetben az elnökök üdvözölték a stratégiai iránytű végrehajtásával kapcsolatban elért előrehaladást, például a hibrid eszköztár esetében.

Az elnökök egyetértettek abban, hogy Ukrajna volt az első ország, amely példátlan mértékben elszenvedte a modern hibrid háborús taktikák következményeit, amikor Oroszország megkezdte a Krím-félsziget megszállását. 2015-ben komoly támadásokat szenvedett a kritikus energetikai infrastruktúrát érintően, és továbbra is a hibrid hadviselés epicentruma volt; folyamatosan kibertámadásoknak volt kitéve mindaddig, amíg a támadó úgy nem döntött, hogy teljeskörű hagyományos támadást indít.

Az elnökök hangsúlyozták, hogy ma Oroszország arra használja az Ukrajnában zajló háborút, hogy növelje a polarizációt és felerősítse a feszültséget a globális szinten. Hibrid eszközei közé tartozik a világ élelmezésbiztonságának aláásása – Oroszország ukrajnai agressziója az élelmiszerellátás jelentős zavarát okozza –, nukleáris incidenssel való fenyegetés és az energiafogyasztók zsarolása.

Juraj KRÚPA

a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa  
Védelmi és Biztonsági Bizottságának elnöke

Pavel FISCHER

a Cseh Köztársaság Szenátusa  
Külügyi, Védelmi és Biztonsági  
Bizottságának elnöke

Martin EXNER

a Cseh Köztársaság Képviselőháza  
Biztonsági Bizottságának alelnöke

KÓSA Lajos

az Országgyűlés  
Honvédelmi és Rendészeti Bizottságának elnöke

Jarosław RUSIECKI

a Lengyel Köztársaság Szenátusa  
Nemzetvédelmi Bizottságának elnöke

Michał JACH

a Lengyel Köztársaság Szejmje  
Honvédelmi Bizottságának elnöke